

ชื่อเรื่อง	ลักษณะสังคมพืชในพื้นที่ปกปักอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) บริเวณเขื่อนจุฬาภรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
ชื่อผู้วิจัย	วิภาวี เกตุมณี
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เปรมประสิทธิ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร 2560
คำสำคัญ	สังคมป่าดิบแล้ง สังคมป่าดิบเขา ไม้ตะเคียนหิน ไม้กฤษณาและไม้ก่อข้าว

บทคัดย่อ

การศึกษาลักษณะสังคมพืชในพื้นที่ปกปักอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) บริเวณเขื่อนจุฬาภรณ์ ในโซน B โซน C และโซน D จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของสังคมพืช โดยดำเนินการระหว่างเดือนธันวาคม 2559 ถึง เดือนกรกฎาคม 2560 การวิเคราะห์โครงสร้างสังคมพืช ใช้แปลงขนาด 40 X 20 ตารางเมตร และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แปลงขนาด 40 X 40 ตารางเมตร โซนละ 10 แปลงรวมทั้งหมด 30 แปลง สำหรับการหาค่าความถี่ ค่าความหนาแน่น ค่าความเด่น ค่าดัชนีความสำคัญนิเวศ (IVI) ค่าดัชนีความหลากหลาย (Shannon – Wiener Index, SWI) สัมประสิทธิ์ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ และความคล้ายคลึง (Similarity) ของพันธุ์ไม้

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะสังคมพืชในพื้นที่ปกปักอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) บริเวณเขื่อนจุฬาภรณ์ ในโซน B เป็นสังคมป่าดิบแล้งที่มีไม้ตะเคียนหินเป็นไม้เด่น มีจำนวนพันธุ์ไม้ที่พบทั้งหมด 73 ชนิด 34 วงศ์ ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ (Shannon – Wiener Index, SWI) เท่ากับ 4.86 มีการจัดชั้นเรือนยอด 3 ชั้น คือ ชั้นเรือนยอดเด่น 30-40 ม. ได้แก่ ไม้แล่นง้อ ตะเคียนหิน ไทร ชี้อ้าย และตะแบก ตามลำดับ ค่าความหนาแน่นของพันธุ์ไม้เฉลี่ย 97 ต้น/ไร่ พื้นที่หน้าตัดลำต้นรวมเท่ากับ 12.70 ตร.ม./ไร่ สำหรับ ไม้ตะเคียนหินนั้น มีค่าความถี่ 100% ค่าความหนาแน่น 15.3 ต้น/ไร่ ส่วนของค่าความเด่นสัมพัทธ์ พบว่า ไม้ตะเคียนหินมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 23.14% รองลงมา คือ ตะแบก กฤษณาและก้านเหลือง มีค่าเท่ากับ 14.44% , 3.92% และ 3.14% ตามลำดับ ส่วนดัชนีความสำคัญทางนิเวศ (ดัชนีความสำคัญทางนิเวศสัมพัทธ์) พบว่า ไม้ตะเคียนหินมีค่าเท่ากับ 43.2 (14.41%) รองลงมา ได้แก่ ตะแบก ก้านเหลือง และกฤษณา มีค่าเท่ากับ 24.04 (8.01%), 17.09 (5.70%) และ 12.8 (4.19%) ตามลำดับ

ลักษณะสังคมพืชในพื้นที่ โซน C เป็นสังคมป่าดิบแล้งที่มีไม้กฤษณาเป็นไม้เด่น มีจำนวนพันธุ์ไม้ที่พบทั้งหมด 80 ชนิด 41 วงศ์ ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ (Shannon – Wiener Index, SWI) เท่ากับ 5.36 มีการจัดชั้นเรือนยอด 3 ชั้น คือ ชั้นเรือนยอดเด่น 30-40 ม. ได้แก่ ไม้ตะเคียนหิน มะยมป่า ตะแบก คายข้าว และกฤษณา ตามลำดับ ค่าความหนาแน่นของพันธุ์ไม้เฉลี่ย 96 ต้น/ไร่ พื้นที่หน้าตัดลำต้นรวมเท่ากับ 10.04 ตร.ม./ไร่ สำหรับ ไม้กฤษณานั้น มีค่าความถี่ 100% ค่าความหนาแน่น 5.30 ต้น/ไร่ ส่วนของค่าความเด่นสัมพัทธ์ พบว่า ไม้กฤษณา มีค่ามากที่สุด เท่ากับ 9.50% รองลงมาคือ ตะเคียนหิน กัลยัญชี และก้านเหลือง มีค่าเท่ากับ 6.72%, 6.39% และ 3.93% ตามลำดับ ส่วนค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศ (ค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศสัมพัทธ์) พบว่า ไม้กฤษณา มีค่าเท่ากับ 18.97 (6.32%) รองลงมา ได้แก่ ก้านเหลือง กัลยัญชี และตะเคียนหิน มีค่าเท่ากับ 16.22 (5.41%), 15.13 (5.04%) และ 12.95 (4.32%) ตามลำดับ

ลักษณะสังคมพืชในพื้นที่ โซน D เป็นสังคมป่าดิบเขาที่มีไม้ก่อข้าวเป็นไม้เด่น มีจำนวนพันธุ์ไม้ที่พบทั้งหมด 61 ชนิด 35 วงศ์ ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ (Shannon – Wiener Index, SWI) เท่ากับ 3.72 มีการจัดชั้นเรือนยอด 3 ชั้น คือ ชั้นเรือนยอดเด่น 20-30 ม. ได้แก่ ไม้ก่อข้าว และประดู่ ตามลำดับ ค่าความหนาแน่นของพันธุ์ไม้เฉลี่ย 120.80 ต้น/ไร่ พื้นที่หน้าตัดลำต้นรวมเท่ากับ 14.07 ตร.ม./ไร่ สำหรับ ไม้ก่อข้าว นั้น มีค่าความถี่ 100% ค่าความหนาแน่น 43.90 ต้น/ไร่ ส่วนของค่าความเด่นสัมพัทธ์ พบว่า ไม้ก่อข้าว มีค่ามากที่สุด เท่ากับ 46.50% รองลงมาคือ ยางบก สมัดน้อย และตัวหนาม มีค่าเท่ากับ 12.59% , 5.22% และ 3.30% ตามลำดับ ส่วนค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศ (ค่าดัชนีความสำคัญทางนิเวศสัมพัทธ์) พบว่า ไม้ก่อข้าว มีค่าเท่ากับ 88.53% (29.51%) รองลงมา ได้แก่ ยางบก สมัดน้อย และตัวหนาม มีค่าเท่ากับ 26.19 (8.73%), 20.34 (6.78%) และ 14.54 (4.85%) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved